

PROJEKT
UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W OLSZYNIE
Z dnia .....

W sprawie uchwalenia Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób
doznających przemocy domowej gminy Olszyna na lata 2025-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminy (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) Rada Miejska w Olszynie uchwala co następuje:

§ 1

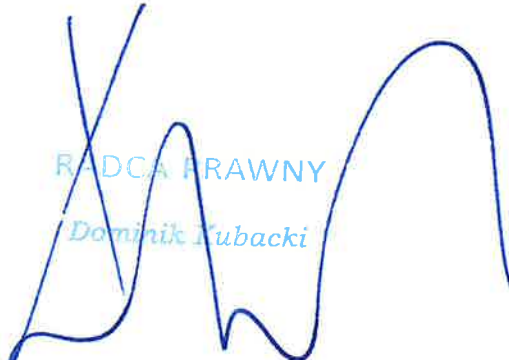
Uchwala się „Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej gminy Olszyna na lata 2025-2030” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Olszyny.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

RADCA PRAWNY
Dominik Kubiński

**Program przeciwdziałania przemocy
domowej oraz ochrony osób doświadczających
przemocy domowej
gminy Olszyna
na lata 2025-2030**

VII/22/2025

Spis treści

WSTĘP	3
ROZDZIAŁ I – PODSTAWY PRAWNE.....	5
ROZDZIAŁ II – ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE.....	6
II.1 WPROWADZENIE	6
II.2 DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ – WNIOSKI I REKOMENDACJE	6
II.3 STATYSTYKA DOTYCZĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ	8
II.4 ZASOBY INSTYTUCJONALNE	9
ROZDZIAŁ III – CEL GŁÓWNY ORAZ CELE STRATEGICZNE PROGRAMU	11
III.1 CEL GŁÓWNY.....	11
III.2 CELE STRATEGICZNE PROGRAMU	11
ROZDZIAŁ IV – ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY.....	17
IV.1 WPROWADZENIE	17
IV.2 POWOŁYWANIE I SKŁAD ZI	17
IV.3 FUNKCJONOWANIE I DZIAŁALNOŚĆ ZI	18
IV.4 ZADANIA ZI	19
IV.5 GRUPY DIAGNOSTYCZNO-POMOCOWE.....	20
IV.6 SKIEROWANIE OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DO UCZESTNICTWA W PROGRAMACH POMOCOWYCH	23
ROZDZIAŁ V – REALIZACJA PROGRAMU I FINANSOWANIE	25
ROZDZIAŁ VI – PROGNOZA ZMIAN	26
ROZDZIAŁ VII – MONITORING I EWALUACJA.....	27
ZAKOŃCZENIE	28
SPIS TABEL	29

Wstęp

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Jednak przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe. Daje o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Najbardziej jednak niepokojące jest to, że [...] *przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą spiralę przemocy, obejmującą coraz to nowe generacje pokoleń.*

Zjawisko przemocy domowej jest definiowane przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Należy zaznaczyć, że ustawa ta została gruntownie znowelizowana w 2023 r. (ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw), włącznie z samą nazwą tego aktu prawnego. Dotychczasowe pojęcie „przemocy w rodzinie” zostało zastąpione przez „przemoc domową”. Dodatkowo, rozszerzono zakres zadań podmiotów, które tworzą cały system przeciwdziałania przemocy domowej (szczególnie w obszarze zadań gmin). Wspomniana definicja przemocy domowej charakteryzuje ją jako: *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a. narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b. naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Definicja określa zarówno podstawowe cechy przemocy, jak i jej konsekwencje. W literaturze wymienia się kilka rodzajów przemocy:

- przemoc fizyczną,
- przemoc psychiczną,
- przemoc seksualną,
- przemoc ekonomiczną,
- zaniedbywanie.

Ze względu na osoby poszkodowane wymienia się: przemoc w związku (małżeńskim, partnerskim), przemoc wobec dzieci, przemoc wobec osób starszych, przemoc wobec osób niepełnosprawnych. Należy też zwrócić uwagę, że zgodnie z aktualnie przyjętą w literaturze oraz praktyce interwencyjnej i pomocowej terminologią, osoby mogą być uwiętane w przemoc w trzech niezależnych lub mocno powiązanych, a nawet nakładających się rolach:

- osoby doznającej przemocy (w starej terminologii-ofiary przemocy),
- osoby obserwującej przemoc (dawniej nazywanej świadkiem przemocy),
- osoby stosującej przemoc (w starej terminologii-sprawcy przemocy).

Zgodnie z wspomnianą ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 6 ust.2), do zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Olszyna, w szczególności:

1. rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej,
2. rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej,
3. świadków przemocy domowej,
4. osób stosujących przemoc.

Rozdział I – Podstawy prawne

Podstawę prawną opracowania niniejszego Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej gminy Olszyna na lata 2025-2030 (dalej jako: Program) stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 424), a także następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997r., Nr 78, poz. 483 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17);
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37);
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2809);
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901);
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177);
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939);
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 571);
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

Dokument jest również zgodny z Konwencją Stambulską – Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. – ratyfikowana przez rząd polski w 2015 r.

Należy również wskazać, że niniejszy Program jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olszyna na lata 2024-2028.

Rozdział II – Analiza zjawiska przemocy domowej w gminie

II.1 Wprowadzenie

Zjawisko przemocy domowej w gminie Olszyna zostało rozpoznane na podstawie kilku bazowych elementów. W pierwszej kolejności przedstawione zostaną wybrane wnioski oraz rekomendacje z przeprowadzonych badań, których efektem jest Diagnoza Problemów Społecznych Gminy Olszyna. Kolejno, przedstawiono dane statystyczne dotyczące ujawnionych faktów przemocy domowej (zaznaczyć trzeba, że dane te z pewnością nie obrazują w całości skali problemu przemocy). Na koniec, powyższe informacje uzupełniono o przedstawienie posiadanych zasobów.

II.2 Diagnoza zjawiska przemocy domowej – wnioski i rekomendacje

Diagnoza zjawiska przemocy domowej została przeprowadzona wśród mieszkańców gminy Olszyna na przełomie listopada i grudnia 2024 roku. W badaniu łącznie udział wzięło 339 osób (117 dorosłych mieszkańców, 114 uczniów klas 4-6, 85 uczniów klas 7-8 oraz 23 przedstawiciele instytucji pomocowych). Badanie obejmowało między innymi problem przemocy.

Problem przemocy wśród dorosłych mieszkańców

Większość mieszkańców (52,14%) nie zna w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy domowej. Znacząca większość respondentów (76,07%) deklaruje, że nigdy nie doświadczyła jakiegokolwiek formy przemocy.

Wśród osób, które doświadczyły przemocy, dominującą formą była przemoc psychiczna (85,71%). Zdecydowana większość respondentów (93,16%) deklaruje, że nigdy nie stosowała żadnych form przemocy wobec innych osób.

Mieszkańcy wykazują wysoką świadomość w kwestii przemocy - 75,21% uważa, że nie ma okoliczności usprawiedliwiających stosowanie przemocy, a 69,23% nie akceptuje stosowania kar fizycznych wobec dzieci. W kontekście cyberprzemocy, 46,15% respondentów nigdy nie doświadczyło jej form, a 90,6% nigdy nie stosowało cyberprzemocy wobec innych

Problem przemocy wśród uczniów klas 4-6

Uczniowie wskazują, że główne przyczyny agresji/przemocy wśród młodzieży to uzależnienia od alkoholu/narkotyków/dopalaczy (64,91%), depresja i stany lękowe (46,49%) oraz problemy rodzinne (45,61%).

Większość uczniów (73,68%) deklaruje, że nie doświadczyła przemocy. Wśród tych, którzy jej doświadczyli, najczęstszymi osobami stosującymi przemoc byli znajomi/przyjaciele (36,67%) oraz koledzy/koleżanki ze szkoły (36,67%). Najczęstszymi formami przemocy były przemoc fizyczna (63,33%) oraz przemoc psychiczna (53,33%).

W przypadku doświadczenia przemocy, 71,05% uczniów zwróciłoby się o pomoc do rodziców/opiekunów, 33,33% do nauczycieli, a 29,82% do znajomych/przyjaciół.

Większość uczniów (74,56%) deklaruje, że nigdy nie stosowała przemocy wobec innych. Wśród tych, którzy stosowali przemoc, najczęściej kierowali ją wobec kolegów ze szkoły (60%) oraz znajomych/przyjaciół (40%). Dominującą formą stosowanej przemocy była przemoc fizyczna (66,67%) oraz psychiczna (40%).

Problem przemocy w szkole dostrzega 45,61% badanych uczniów, podczas gdy 40,35% nie ma zdania na ten temat.

W kontekście cyberprzemocy, 61,4% uczniów nigdy jej nie doświadczyło. Najczęstszą formą doświadczanej cyberprzemocy było wyzywanie i stosowanie wulgaryzmów (31,58%). Zdecydowana większość (81,58%) deklaruje, że nigdy nie stosowała cyberprzemocy wobec innych.

Problem przemocy wśród uczniów klas 7-8

Uczniowie identyfikują główne przyczyny agresji/przemocy: uzależnienia od substancji psychoaktywnych (77,65%), problemy rodzinne (52,94%), zazdrość/zaborczość (52,94%) oraz wpływ środowiska i znajomych (52,94%).

Większość uczniów (67,06%) deklaruje, że nie doświadczyła przemocy. Wśród tych, którzy jej doświadczyli, najczęstszymi osobami stosującymi przemoc byli koledzy ze szkoły (60,71%) oraz znajomi/przyjaciele (53,57%). Dominujące formy przemocy to fizyczna (67,86%) i psychiczna (57,14%).

W przypadku doświadczenia przemocy, 63,53% uczniów zwróciłoby się o pomoc do rodziców/opiekunów. W kontekście cyberprzemocy, 62,35% uczniów nigdy jej nie doświadczyło, a 81,18% deklaruje, że nigdy jej nie stosowało.

Problem przemocy z perspektywy pracowników instytucji pomocowych

Zdecydowana większość specjalistów (82,61%) dostrzega problem przemocy domowej. Najczęstszymi formami przemocy są: przemoc psychiczna (94,74%), fizyczna (63,16%) oraz zaniedbanie (57,89%).

Wszyscy respondenci (100%) wskazują kobiety jako grupę najczęściej doświadczającą przemocy, następnie osoby starsze (57,89%) i nieletni (52,63%). Osobami stosującymi przemoc przemoc są najczęściej osoby uzależnione (84,21%) oraz recydywiści (31,58%).

II.3 Statystyka dotycząca przemocy domowej

Gmina Olszyna w 2023 roku liczyła 6 184 mieszkańców, z czego 51,2% stanowiły kobiety, a 48,8% - mężczyźni. Liczba ludności w gminie w ostatnich latach notowała trend spadkowy.

Tabela 1 Liczba ludności w gminie Olszynie w podziale na płeć w latach 2021-2023

Grupa wiekowa	2021	2022	2023
Ogółem	6 322	6 264	6 184
Kobiety	3 220	3 213	3 164
Mężczyźni	3 102	3 051	3 020

Źródło: Urząd Miejski w Olszynie.

Liczba rodzin, w których występuje lub istnieje podejrzenie przemocy domowej oscyluje wokół 20. Wśród osób doświadczających przemocy dominują jedynie kobiety i dzieci, z kolei wśród stosujących przemoc – mężczyźni.

Tabela 2 Dane na temat procedury Niebieskie Karty w gminie Olszyna w latach 2021-2023

Kategoria	Podkategoria	2021	2022	2023
Liczba rodzin, w których występuje lub istnieje podejrzenie przemocy domowej		21	23	21
Liczba osób wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie	Ogółem	23	25	24
	Kobiety	1	2	7
	Mężczyźni	22	23	17
Liczba osób doświadczających przemocy	Ogółem	21	23	32
	Kobiety	17	18	15
	Mężczyźni	3	4	5
	Dzieci	1	1	12

Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Zespół interdyscyplinarny/ Grupę Diagnostyczno-Pomocową (wcześniej Grupa Robocza)	8	4	14
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Zespół interdyscyplinarny/ Grupę Diagnostyczno-Pomocową (wcześniej Grupa Robocza)	3	2	12

Źródło: Urząd Miejski w Olszynie.

Poniżej - dane na temat działalności Policji w obszarze przemocy domowej w gminie Olszyna.

Tabela 3 Dane na temat działalności Policji w obszarze przemocy domowej w gminie Olszyna w latach 2022-2024

Kategoria	2022	2023	2024
Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez Policję	17	15	4
Liczba interwencji	21	22	50
Liczba zatrzymanych	12	5	2
Liczba osób pod wpływem alkoholu	10	4	4
Liczba osób w izbie wytrzeźwień	0	0	0

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu

Warto pamiętać, że pewna część problemu przemocy domowej nie znajduje odzwierciedlenia w statystykach, gdyż część osób z nimi się borykających nie korzysta ze wsparcia, a problem bywa trudny do zauważenia na zewnątrz (zwłaszcza w przypadku przemocy psychicznej). Stąd istotnym elementem niniejszej diagnozy są wcześniej zaprezentowane wnioski z badania ankietowego, rozszerzające ogląd omawianego zagadnienia.

II.4 Zasoby instytucjonalne

Zasoby instytucjonalne na terenie Gminy – podmioty świadczące pomoc w zapobieganiu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Urząd Miejski w Olszynie,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowe.

Dodatkowo, należy wskazać na instytucje powiatowe, obejmujące swoim działaniem teren gminy Olszyna, stanowiące wsparcie w realizacji działań wynikających z niniejszego Programu:

- Sąd Rejonowy w Lubaniu,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej (przy Sądzie Rejonowym),
- Prokuratura Rejonowa w Lubaniu,
- Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu – posterunek Policji w Olszynie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu.

Rozdział III – Cel główny oraz cele strategiczne Programu

III.1 Cel główny

Cel główny Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej gminy Olszyna na lata 2025-2030 to:

Zmniejszenie skali przemocy domowej w gminie Olszyna poprzez podniesienie jakości oraz rozszerzenie dostępności wsparcia w obszarze profilaktyki i interwencji

III.2 Cele strategiczne Programu

Cele strategiczne określone w niniejszym Programie wynikają z przeprowadzonej diagnozy skali zjawiska problemu przemocy domowej, jak również stanowią swego rodzaju kontynuację dotychczas podejmowanych działań (z uwzględnieniem zmian oraz koniecznością pogłębienia realizowanych zadań).

Cel strategiczny 1.	
Efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez edukację i działania profilaktyczne	
Działania: • Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie identyfikacji i zapobiegania przemocy domowej • Wdrażanie programów profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie przemocy wśród dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska szkolnego • Organizowanie spotkań dzieci i młodzieży ze specjalistami, takimi jak psychologowie, pedagodzy czy inni eksperci, omawiających kwestie związane z przemocą • Prowadzenie zajęć rozwijających umiejętność zdrowego radzenia sobie z emocjami, asertywność oraz efektywną komunikację • Dystrybucja materiałów informacyjnych na temat przemocy domowej, w tym plakatów, ulotek oraz treści internetowych,	Wykonawca/koordynator: Zespół Interdyscyplinarny Wsparcie/współpraca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Miejski placówki oświatowe podmioty kulturalne i rekreacyjne Policja

w szczególności w mediach społecznościowych Upowszechnianie wartości szacunku i równości w relacjach międzyludzkich poprzez inicjatywy edukacyjne oraz kampanie społeczne	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie organizacje pozarządowe
Termin realizacji: 2025-2030 (działanie ciągłe)	
Wskaźniki: - liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych - liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych i edukacyjnych	

Cel strategiczny 2.	
Pomoc i zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą domową	
Działania: - Identyfikacja i analiza problemu przemocy domowej - Realizowanie procedury „Niebieskie Karty” - Podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach przemocy domowej - Świadczenie wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, prawnego i socjalnego dla osób dotkniętych przemocą - Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy domowej. - W razie konieczności – umożliwienie odizolowania osób doświadczających przemocy od osób stosujących przemoc - Analiza możliwości utworzenia lokalnych grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową - Zapewnienie dodatkowych form pomocy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa	Wykonawca/koordynator: Zespół Interdyscyplinarny Wsparcie/współpraca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Miejski placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia Policja podmioty wymiaru sprawiedliwości

• Regularne monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą domową • Informowanie o dostępnych formach wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie organizacje pozarządowe
Termin realizacji: 2025-2030 (działanie ciągłe)	
Wskaźniki: • liczba osób doznających przemocy domowej, którym udzielono wsparcia • liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty”	

Cel strategiczny 3.	
Efektywna readaptacja społeczna osób stosujących przemoc domową	
Działania: • Kierowanie osób stosujących przemoc domową do programów psychologiczno-terapeutycznych • Powiadamianie odpowiednich służb, takich jak Policja czy prokuratura, o podejrzeniu popełnienia przestępstw związanych z przemocą domową • Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla osób dopuszczających się przemocy • Wykorzystywanie dostępnych środków prawnych w celu oddziaływania na osoby stosujące przemoc	Wykonawca/koordynator: Zespół Interdyscyplinarny Wsparcie/współpraca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia Policja podmioty wymiaru sprawiedliwości Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie organizacje pozarządowe

Termin realizacji: 2025-2030 (działanie ciągłe)
Wskaźniki: • liczba osób stosujących przemoc domową, którym udzielono wsparcia   • liczba osób uczestniczących w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc

Cel strategiczny 4.	
Efektywna koordynacja działań między instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	
Działania: • Wzmacnianie współpracy między instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, służbą zdrowia oraz organami ścigania w celu skutecznego przeciwdziałania przemocy i podejmowania skoordynowanych działań interwencyjnych. • Optymalizacja systemu wymiany informacji pomiędzy instytucjami w celu zwiększenia skuteczności ochrony osób doświadczających przemocy • Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych oraz działań wolontariuszy na rzecz osób dotkniętych przemocą domową • Prowadzenie interdyscyplinarnego nadzoru nad sytuacją rodzin, w których występuje przemoc • Poszukiwanie nowych możliwości współpracy z podmiotami mogącymi przyczynić się do wsparcia rodzin zmagających się z problemem przemoc	Wykonawca/koordynator: Zespół Interdyscyplinarny Wsparcie/współpraca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Miejski placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia Policja podmioty wymiaru sprawiedliwości Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie organizacje pozarządowe

Termin realizacji: 2025-2030 (działanie ciągłe)
Wskaźniki: • liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego

Cel strategiczny 5.	
Zintegrowana i świadoma społeczność wolna od destrukcyjnych zjawisk	
Działania: • Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do zajęć pozalekcyjnych, sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych jako formy ochrony przed przemocą i uzależnieniami • Organizowanie inicjatyw promujących wspólne spędzanie czasu przez mieszkańców, wzmacniających więzi rodzinne i sprzyjających budowaniu zdrowych relacji	Wykonawca/koordynator: Zespół Interdyscyplinarny Wsparcie/współpraca: placówki oświatowe podmioty kulturalne i rekreacyjne organizacje pozarządowe
Termin realizacji: 2025-2030 (działanie ciągłe)	
Wskaźniki: • liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach dodatkowych • liczba uczestniczących w wydarzeniach dla rodzin	

Cel strategiczny 6.	
Wykwalifikowane kadry skutecznie reagujące na przemoc domową i podejmujące działania zapobiegawcze	
Działania: • Analiza potrzeb szkoleniowych i edukacyjnych związanych z działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej • Doskonalenie kompetencji osób realizujących Program	Wykonawca/koordynator: Zespół Interdyscyplinarny Wsparcie/współpraca:

• Zapewnienie dostępu do rzetelnych i zróżnicowanych źródeł informacji • Zapobieganie wypaleniu zawodowemu wśród osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia Policja
Termin realizacji: 2025-2030 (działanie ciągłe)	
Wskaźniki: • liczba osób uczestniczących w szkoleniach	

Rozdział IV – Zespół Interdyscyplinarny

IV.1 Wprowadzenie

Wspomniana już nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z 2023 r., w znaczący sposób rozszerzyła i zmodyfikowała działalność Zespołów Interdyscyplinarnych (dalej w niniejszym Rozdziale: ZI). W art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (dalej w niniejszym Rozdziale: ustawa) wprowadzono szereg szczegółowych rozwiązań dotyczących funkcjonowania Zespołów Interdyscyplinarnych. Dodatkowo, art. 16 ustawy nowelizującej nakazuje rozwiązanie dotychczasowych Zespołów i powołanie nowych (zgodnie z nowymi zasadami). W konsekwencji, konieczne jest przedstawienie zasad powoływania i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego (w tym również grup diagnostyczno-pomocowych).

IV.2 Powoływanie i skład ZI

Art. 9a ust. 1 ustawy wskazuje wprost, że „*gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym*”. Kolejno, w ust. 2 wskazano, że ZI powoływany jest przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

W skład ZI wchodzi przedstawiciele:

1. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
2. gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
3. Policji;
4. oświaty;
5. ochrony zdrowia;
6. organizacji pozarządowych.

W skład ZI wchodzi także kuratorzy sądowi. Dodatkowo, w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową.

W skład Zespołu mogą wchodzić również prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone powyżej, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Rada Gminy określa, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Na pierwszym posiedzeniu ZI członkowie Zespołu powołują ze swojego grona Przewodniczącego. Zespół wybiera również Zastępcę Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który wykonuje obowiązki powierzone mu przez Przewodniczącego Zespołu i zastępuje go w czasie nieobecności.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w szczególności:

1. kieruje pracami Zespołu Interdyscyplinarnego;
2. organizuje pracę Zespołu Interdyscyplinarnego;
3. reprezentuje Zespół Interdyscyplinarny na zewnątrz.

Członkowie ZI w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania w skład Zespołu przechodzą obowiązkowe szkolenie, realizowane przez samorząd województwa (zadanie własne samorządu województwa, zgodnie z art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy).

IV.3 Funkcjonowanie i działalność ZI

Pierwsze posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego zwołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Kolejne posiedzenia ZI są już zwoływane przez Przewodniczącego.

Posiedzenia ZI odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. O terminie posiedzenia ZI jego członkowie są informowani z 7-dniowym wyprzedzeniem.

Udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego jest obowiązkowy. Członek ZI, który nie może uczestniczyć w posiedzeniu Zespołu, informuje Przewodniczącego Zespołu o przyczynach swojej nieobecności w terminie co najmniej dwóch dni roboczych przed zaplanowanym posiedzeniem tegoż Zespołu. Jednakże, niedotrzymanie tego terminu może być usprawiedliwione szczególnymi okolicznościami, w tym obłożną chorobą członka ZI lub innym zdarzeniem losowym.

W przypadku co najmniej trzykrotnej nieusprawiedliwionej nieobecności członka Zespołu na posiedzeniu Przewodniczący informuje podmiot, który ten członek reprezentuje, o jego nieobecności (na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną).

Zgodnie z art. 9a ust. 7c ustawy „w uzasadnionych przypadkach zespół interdyscyplinarny realizuje działania, o których mowa w art. 9b ust. 1 i 2, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną”.

Zespół Interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin określający szczegółowe warunki swojego funkcjonowania, jak również tryb oraz sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego (a także grup diagnostyczno-pomocowych) wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Porozumienia te określają w szczególności sposób i formę wymiany informacji, a także kwestie dotyczące uczestnictwa członków grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach i pracach tych grup.

Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zagadnienia związane z przetwarzaniem danych osobowych przez ZI bądź grupy diagnostyczno-pomocowe, określa art. 9c ustawy (szczególnie do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji powierzonych zadań – ust. 2, jak również złożenia stosownego oświadczenia – ust. 3).

IV.4 Zadania ZI

Zgodnie z art. 9b ust. 1 ustawy, Zespół realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. W ust. 2 tego przepisu, wskazano, że do zadań Zespołu należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu, w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;

7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 ustawy, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy – tzn. przekazanie dokumentacji, w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”;
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

Jeżeli osobą stosującą przemoc domową jest funkcjonariusz Policji bądź żołnierz Żandarmerii Wojskowej, Zespół Interdyscyplinarny informuje odpowiednio: komendanta właściwej jednostki organizacyjnej Policji bądź komendanta właściwej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, o złożeniu zawiadomienia, o którym mowa w pkt 10.

Procedura „Niebieskie Karty” realizowana jest zgodnie z regulacjami określonymi w art. 9d, 9e, 9f oraz 9h ustawy oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

IV.5 Grupy diagnostyczno-pomocowe

Grupy diagnostyczno-pomocowe są podmiotami, które zastąpiły dotychczasowe grupy robocze. Zgodnie z art. 9a ust. 10, grupę diagnostyczno-pomocową powołuje Zespół Interdyscyplinarny w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno-pomocową niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej. Prace w ramach grup diagnostyczno-pomocowych są prowadzone w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi obowiązkowo:

1. pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
2. funkcjonariusz Policji.

W sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi

także zawodowy kurator sądowy lub wskazany przez kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej społeczny kurator sądowy.

Dodatkowo, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej mogą także wchodzić:

- pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- asystent rodziny;
- nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;
- osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;
- przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
- pedagog, psycholog lub terapeuta, będący przedstawicielami podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI.

W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza gdy udział żołnierza Żandarmerii Wojskowej nie jest możliwy, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej może wchodzić inna osoba wskazana przez przełożonego osoby stosującej przemoc domową lub jej przełożony.

Poszerzenie składu grupy diagnostyczno-pomocowej o dodatkowe osoby, następuje na wniosek obligatoryjnych członków tej grupy (pracownik socjalny, funkcjonariusz Policji bądź żołnierz ŻW).

Członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej są obowiązani podnosić swoje kompetencje poprzez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez samorząd województwa, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

1. dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
2. realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;

3. zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
4. realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
5. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
6. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
7. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
8. zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
9. dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
  - a. uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
  - b. wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
10. informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Wnioski grupy diagnostyczno-pomocowej, o których mowa w pkt 5 i 6, są dla ZI wiążące.

Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami.

Z kolei do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową.

W przypadku niepotwierdzenia informacji o stosowaniu przemocy domowej grupa diagnostyczno-pomocowa odstępuje od dalszych działań, co jest dokumentowane w formie pisemnej i elektronicznej.

IV.6 Skierowanie osoby stosującej przemoc do uczestnictwa w programach pomocowych

Jednym z uprawnień grup diagnostyczno-pomocowych jest występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową (art. 9b ust. 8 pkt 5, które to wnioski, zgodnie z ust. 4 tegoż przepisu są dla ZI wiążące).

Po rozpatrzeniu wskazanego wniosku, Zespół Interdyscyplinarny:

1. informuje osobę stosującą przemoc domową o skierowaniu jej do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
2. informuje osobę stosującą przemoc domową o podmiocie, który realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową lub program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową;
3. zobowiązuje osobę stosującą przemoc domową do zgłoszenia się, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skierowania, do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
4. poucza osobę stosującą przemoc domową o obowiązku niezwłocznego dostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczeń (o których mowa w art. 4 ust. 6 pkt 2 i 4 ustawy);
5. poucza osobę stosującą przemoc domową, że w przypadku nieusprawiedliwionego niewykonywania przez nią obowiązków określonych w art. 4 ust. 6 ustawy, w tym niedostarczenia zaświadczeń (o których mowa art. 4 ust. 6 pkt 2 i 4 ustawy), zostanie złożone zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
6. zawiadamia właściwego starostę o skierowaniu osoby stosującej przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową oraz występuje z wnioskiem o przekazanie danych dotyczących terminów realizacji tych programów;
7. zawiadamia grupę diagnostyczno-pomocową o skierowaniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym

dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.

Grupa diagnostyczno-pomocowa po upływie terminu określonego w ww. pkt 3 (tj. 30 dni) wzywa dwukrotnie, w odstępach maksymalnie 30-dniowych, osobę stosującą przemoc domową do przedstawienia zaświadczenia o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, w terminach określonych w przepisach ustawy .

W przypadku niedostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej wskazanego zaświadczenia w terminie 90 dni od dnia doręczenia skierowania (o którym mowa w ww. pkt 3), albo niedostarczenia zaświadczenia, o ukończeniu stosownego programu korekcyjno-edukacyjnego bądź psychologiczno-terapeutycznego w terminie 30 dni od dnia ukończenia programu, grupa diagnostyczno-pomocowa niezwłocznie występuje do zespołu interdyscyplinarnego o złożenie zawiadomienia, o którym mowa w ww. pkt 5 (tj. zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia).

Rozdział V – Realizacja Programu i finansowanie

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej zakłada przede wszystkim koordynację i spójność działań, w tym sprawny i płynny przepływ informacji między partnerami – jednostkami pomocy społecznej, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policją, instytucjami oświaty, kultury, sportu, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą domową.

Pełna realizacja wyznaczonych celów jest zatem uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu umożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stawiała się niezależna, wydolna i zaradna.

Przy opracowaniu Programu dokonano wszechstronnej oceny zewnętrznych i wewnętrznych czynników określających kondycję bieżącą i potencjał rozwojowy, określając skalę problemu przez informacje wynikające m.in. z Diagnozy Problemów Społecznych.

Wobec powyższego, mając również na uwadze treść art. 9a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, niniejszy Program będzie realizowany, a także zarządzany, przez Zespół Interdyscyplinarny (Rozdział IV). Trzeba jednak zaznaczyć, że wskazany przepis (art. 9a ust. 1), stanowi iż to gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. W konsekwencji należy podkreślić konieczność ścisłej i skoordynowanej współpracy między wszystkimi jednostkami gminy, które mogą udzielić wsparcia Zespołowi Interdyscyplinarnemu – przede wszystkim podmioty wskazane jako zasoby instytucjonalne gminy (Rozdział II.4).

Program realizowany będzie w okresie od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2030 roku.

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym Programie są środki własne gminy Olszyna oraz środki z budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację programu. Wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być również przeznaczane na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej (w rodzinach z problemem alkoholowym).

Rozdział VI – Prognoza zmian

W oparciu o główny cel oraz cele szczegółowe, realizacja Programu w latach 2025-2030 powinna przynieść następujące rezultaty:

- zmniejszenie liczby przypadków przemocy domowej;
- podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej;
- ulepszenie jakości wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych przemocą;
- zapewnienie skutecznej ochrony dla osób doświadczających przemocy;
- zwiększenie świadomości społecznej na temat dostępnych form pomocy w sytuacjach przemocy domowej;
- wzmocnienie zaangażowania społeczności oraz odpowiednich instytucji w reagowanie na akty przemocy;
- utworzenie efektywnego systemu wsparcia dla osób i rodzin borykających się z problemem przemocy domowej.

Rozdział VII – Monitoring i ewaluacja

Niniejszy Program będzie realizowany i monitorowany przez Zespół Interdyscyplinarny. Monitorowanie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji programu, tj.:

- instytucji pomagających osobom doznającym przemocy domowej,
- form udzielanej pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- form działań kierowanych do sprawców przemocy domowej.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba interwencji z powodu przemocy domowej;
- liczba osób doznających przemocy domowej;
- liczba osób stosujących przemoc domową;
- liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”;
- pozostałe wskaźniki określone w ramach opisywanych działań;
- dane dotyczące odbioru zajęć, form pomocy, zmian postaw, zebrane przez wykonawców zadań.

Ewaluacja pozwoli na dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w gminie, a także zwiększenie dostępności działań pomocowych i interwencyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Ewaluację Programu prowadzić będzie także Zespół Interdyscyplinarny, we współpracy ze wszystkimi instytucjami realizującymi Program. Jednocześnie, Zespół Interdyscyplinarny corocznie przedłoży Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu.

Zakończenie

Przemoc domowa nie powinna nigdy mieć miejsca, a rodzina powinna zapewniać bezpieczeństwo i warunki sprzyjające harmonijnemu rozwojowi wszystkim jej członkom. Jednoznacznie odnosi się do tego faktu również polskie prawo, uznając przemoc domową za przestępstwo. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych drugiego człowieka, powodować jego bólu i cierpienia. W sposób szczególny to sformułowanie odnosi się do osób bliskich (członków rodziny). Mając świadomość faktu, że zapewne przemoc domowa nigdy całkowicie nie zniknie, należy podejmować systematyczne i skoordynowane działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Opracowany Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej pozwoli na dążenie do osiągnięcia tegoż celu.

Osiągnięcie zawartych w Programie celów strategicznych możliwe będzie przy dobrej i sprawnej współpracy jednostek podmiotów działających na rzecz osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych przemocą.

Niniejszy Program nie jest dokumentem zamkniętym, i jako taki może podlegać przyszłym modyfikacjom, w zależności od pojawiających się nowych danych, potrzeb i możliwości

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności w gminie Olszynie w podziale na płeć w latach 2021-2023	8
Tabela 3 Dane na temat procedury Niebieskie Karty w gminie Olszyna w latach 2021-2023	8
Tabela 3 Dane na temat działalności Policji w obszarze przemocy domowej w gminie Olszyna w latach 2022-2024	9

